

Соціальна педагогіка

Навчальна дисципліна «Соціальна педагогіка» завершує вивчення дисциплін, що складають зміст психолого-педагогічної підготовки, і спрямована на формування соціально-педагогічної компетенції у всіх напрямках і сферах професійної підготовки кваліфікованих фахівців.

Даний навчальний курс націлений на створення позитивної мотивації до вивчення провідних шляхів, умов та засобів соціалізації дітей та молоді, можливостей визначення, організації та використання всього виховного потенціалу соціуму для становлення індивіда. Програма пропонованого навчального курсу спрямована на розвиток внутрішніх сил і здібностей кожного студента, чого вимагає особистісно орієнтована освітня парадигма, оскільки розвиток особистості майбутнього вчителя – це мета навчального процесу у вищому педагогічному навчальному закладі.

Особливої значущості означеному курсу надає той факт, що він підсумовує вивчення дисциплін педагогічного циклу, інтегруючи знання з історії педагогіки, загальної педагогіки, методики виховної роботи, основ екології та основ педагогічної майстерності, а також курсів часткових методик, зокрема методик вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є напрями соціально-педагогічної діяльності, специфіка роботи з різними категоріями дітей та молоді у закладах шкільної та позашкільної освіти, засоби реалізації соціально-педагогічної підтримки різного типу.

Навчальна дисципліна вивчається один семестр. Формою підсумкового контролю є залік у I семестрі.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни реалізуються на основі тісних зв'язків з фахових дисциплін педагогічного циклу: «Історія педагогіки», «Педагогіка», «Методика виховної роботи», а також «Соціологія», «Психологія», «Політологія», «Етика», «Валеологія», «Право».

Метою вивчення курсу «Соціальна педагогіка» є професійно-педагогічна підготовка студентів до здійснення соціально-виховної роботи у закладах шкільної та позашкільної освіти, соціально-педагогічної підтримки різного типу та соціально-педагогічної діяльності з різними категоріями дітей та молоді.

Завдання навчальної дисципліни полягає в ознайомленні з основними категоріями соціальної педагогіки, напрямками соціально-педагогічної діяльності; актуалізації знань студентів у галузі соціології, психології й педагогіки з проблем соціалізації й виховання особистості; формуванні у студентів цілісного уявлення про фактори й закономірності соціального розвитку дитини; розкритті основних теоретичних положень соціально-педагогічної діяльності; сприянні розумінню специфіки соціально-педагогічної роботи з різними категоріями дітей та молоді; наданні чіткого уявлення про основні форми й методи соціально-педагогічної роботи; формуванні емоційно позитивного ставлення до подальшої професійної діяльності.

Компетентності, якими може оволодіти здобувач у результаті вивчення курсу та досягти відповідних результатів навчання

- Здатність організовувати і здійснювати освітню діяльність на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії освіти, здатність аналізувати, оцінювати та застосовувати сучасні наукові досягнення в

галузі історії, мовознавства, літературознавства, методики навчання історії, англійської мови і зарубіжної літератури

- Здатність планувати і вирішувати завдання власного особистісного та професійного розвитку
- Здатність реалізувати ефективні психолого-педагогічні стратегії існування людини у суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища
- Здатність працювати у професійній групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності
- Здатність планувати й організовувати освітній процес, здійснювати прогнозування його основних показників, ґрунтуючись на сучасних теоретичних та методичних знаннях у галузі педагогіки та психології
- Здатність моделювати інноваційне освітнє середовище та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання історії, іноземних мов і зарубіжної літератури у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців
- Здатність оперувати набутими знаннями теорії та практики навчання і виховання, виявляти стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища, у тому числі інклюзивного, у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, визначати індивідуальні особливості його учасників
- Здатність мислити логічно й послідовно, здійснювати аналіз та синтез різних ідей, точок зору, наукових явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності для забезпечення освітнього процесу відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами та інноваційними проектами

Сучасні теорії особистості

Предметом вивчення дисципліни є основні підходи до теоретичного й експериментального вивчення цілісної особистості.

Навчальна дисципліна «Сучасні теорії особистості» має велике значення у справі формування загального уявлення про підходи до аналізу структури особистості, визначення рушійних сил її мотивів та поведінки, прогнозування розвитку особистості на основі сучасних методів її дослідження. Глибокі та ґрунтовні знання з теорії особистості дозволять надавати необхідну психологічну допомогу людині у вирішенні різноманітних життєвих проблем.

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні теорії особистості» є опанування здобувачами вищої освіти сучасних психологічних знань про суть особистості як теоретичної основи для підготовки педагогів до наукової та практичної діяльності.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Сучасні теорії особистості» є:

- формування уявлення про основні підходи, теоретичні концепції щодо сутності і структури особистості;
- систематизація знань здобувачів про експериментальні та емпіричні дослідження особистості вітчизняних та зарубіжних психологів;
- узагальнення знань про умови становлення, функціонування і розвитку особистості.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: обізнаність із предметною галуззю та розуміння професійної діяльності; мотивація професійної та науково-дослідної діяльності; вміння застосовувати методи експериментального дослідження та проводити аналіз отриманих результатів; встановлювати взаємозв'язок та спадкоємність між різними психологічними теоріями, концепціями, класифікаціями та типологіями; вміння застосовувати знання про індивідуально-психологічні відмінності у практиці педагогічної роботи.

Навчальна дисципліна формує **міждисциплінарні взаємозв'язки** з іншими навчальними дисциплінами: «Методика навчання іноземних мов і культур у вищій школі», «Основи етнолінгвістики», «Теорія мовленнєвої комунікації», «Сучасні технології навчання», «Психолінгвістика».

Предметні компетентності та результати навчання

- Здатність використовувати досвід, набутий на протязі усього розвитку психологічної науки, у вирішенні сучасних проблем особистості.
- Здатність визначати основні методологічні принципи та методичні прийоми дослідження особистості в межах різних підходів та концепцій.
- Здатність виявляти формально-динамічні, предметно-змістовні характеристики індивідуально-психологічних відмінностей особистості.
- Здатність інтегрувати різноманітні дані про індивідуально-психологічні властивості досліджуваної людини в єдине цілісне уявлення про її особистість.
- Здатність застосовувати набуті знання з метою кращого розуміння особистості, застосовуючи їх для пояснення і прогнозування особистісного розвитку.
- Здатність оперувати знаннями сучасних теорій особистості в умовах моделювання, організації та оцінювання освітнього процесу, проектування програм інклюзивної освіти, додаткової професійної освіти.
- Здатність мислити логічно й послідовно, здійснювати аналіз та синтез різних ідей, точок зору, наукових явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності для забезпечення консультативної та педагогічної роботи.

Програмні результати навчання:

- Реалізація у власній професійній діяльності ефективних психолого-педагогічних стратегій розвитку особистості в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища.
- Оперування основними напрямками сучасних теоретичних концепцій, що мають значення для вирішення актуальних проблем особистості.
- Усвідомлення моделі світу, природи, причинно-наслідкових закономірностей розвитку суспільства і зв'язків різних культур; поважне ставлення до різних культур, релігій, прав народів і людини та до ідеї збереження миру і толерантного існування.
- Професійна діяльність, основана на принципах толерантності та гуманності, у контексті сучасної мультикультурності, на основі загальнолюдських цінностей та критичного оцінювання соціально-політичних, економічних подій і явищ.
- Самостійний пошук, оброблення, систематизація, контекстуалізація та інтерпретація загальнонаукової інформації з різних джерел, генерування нових ідей для вирішення практичних професійних завдань.
- Планування освітнього процесу, прогнозування його основних показників, ґрунтуючись на сучасних теоретичних та методичних знаннях у галузі педагогіки та психології.
- Моделювання інноваційного освітнього середовища та конструювання змісту, форм, методів та засобів навчання психології у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців.